

Aanvraagformulier

**Verzoek tot een
Vangnetuitkering Participatiewet over 2016**

Het verzoek is ingediend door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente
West Maas en Waal over het uitkeringsjaar 2016

Datum: 25 juli 2017

Ondertekening:

De secretaris,

P.G. (Perry) Arissen

De burgemeester,

C.A.A. (Corry) van Rhee - Oud Ammerveld

Inhoudsopgave

Toelichting	3
1. Globale analyse tekort	4
2. Informatie gemeenteraad	6
3. Opvattingen van de gemeenteraad	7
4. Maatregelen 2016	8

Toelichting

Inleiding

Met de wijziging van het Besluit Participatiewet per 1 januari 2017 is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet kan indienen. Daarbij is toegelicht dat reeds vanaf aanvragen tot vangnetuitkering over 2016 geldt dat deze niet meer vormvrij kunnen worden ingediend. Met deze aanscherping kan de beoordeling door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet aanzienlijk efficiënter plaatsvinden, terwijl de extra belasting voor de aanvragende gemeente minimaal zal zijn. De indiening geschiedt via de website van de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet (www.toetsingscommissievp.nl)

Via het voor 2016 vastgestelde aanvraagformulier verstrekt het college alle informatie die de toetsingscommissie nodig heeft om het recht op vangnetuitkering over 2016 te kunnen beoordelen. Het is hierbij nadrukkelijk de bedoeling dat het college alle relevante informatie in het aanvraagformulier vermeldt, zonder verwijzing naar andere brondocumenten.

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (toegekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde foute of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de SiSa-verantwoording- al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

In te vullen format VU 2016

Hierna dient het college aan te geven dat voldaan is aan de voorwaarden als bedoeld in artikel 10a van het Besluit Participatiewet, voor het recht op vangnetuitkering over het uitkeringsjaar 2016.

1. Globale analyse tekort

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen wat de globale analyse is van de mogelijke oorzaak en omvang van het tekort en van de verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren.

Toelichting:

Voor een goede beoordeling door de toetsingscommissie is het van belang dat u afzonderlijk informatie verstrekt over onderdelen van het beschreven vereiste.

Antwoord gemeente (hieronder per onderdeel de tekst van de gemeente invoegen)

a. Mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort	
i. Omvang tekort. Wat is de inhoud van de globale analyse, waarbij het college ingaat op de mogelijke omvang van het tekort in 2016?	
Lasten artikel 69 Pw over 2016, volgens SiSa	€ 3.571.479
Baten	€ -57.150
Netto-last	€ 3.514.329
Definitief Budget Pw over 2016	€ 3.025.740
Relevant tekort	€ 488.589
Aanvullende toelichting op het tekort: Vanaf 1-1-2016 heeft de gemeente West Maas en Waal de uitvoering van de Participatiewet overgedragen aan de regionale GR Werkzaam Rivierenland. Werkzaam Rivierenland werkt vanuit een – mede door ons geaccordeerd - meerjarenbeleidsplan. De maatregelen (zie onder 4) om tot een financiële tekortreductie te komen zijn aanvullend op dit beleid.	
ii. Mogelijke oorzaak tekort Wat is de inhoud van de globale analyse, waarbij het college ingaat op de mogelijke oorzaak van het tekort in 2016?	
De toename van de buituitgaven wordt veroorzaakt door de verwachte groei van het volume van het aantal toegekende uitkeringen in 2015 en 2016 (becijferd op 3%). Dit past in het landelijk beeld; de groei van de Buigbudgetten blijft hierop achter. De ontwikkeling van de regionale arbeidsmarkt in Rivierenland laat geen afwijkend beeld zien. Structurele ontwikkelingen op de arbeidsmarkt hebben tijdens de voorbije crisisjaren niet stilgestaan. Een aantal trends speelt een rol op de arbeidsmarkt zoals flexibilisering, toename van het aantal zelfstandigen, vergrijzing en veranderingen in kwalificaties van functies. Door toenemende flexibilisering groeit het aantal zelfstandigen harder dan het aantal banen van werknemers. De economische recessie van de afgelopen jaren heeft gezorgd voor een ruime arbeidsmarkt in Rivierenland. Nu de economie herstelt, trekt ook de arbeidsmarkt weer aan. De arbeidsmarkt van na de recessie is een andere dan die van voor de recessie. Niet alle sectoren profiteren van herstel.	
Automatisering en digitalisering verhogen de efficiëntie, waardoor er minder arbeidskrachten	

nodig zijn en er hogere eisen aan competenties en opleidingsniveau van werknemers worden gesteld. De arbeidsmarkt is veel flexibeler geworden.

Deze ontwikkelingen maken het voor ouderen, laagopgeleiden en arbeidsgehandicapten moeilijk om zich staande te houden op de arbeidsmarkt. In de regio Rivierenland is het opleidingsniveau lager dan landelijk gemiddeld, waardoor een groter deel van de werkzoekenden moeite heeft een plek te verwerven op de arbeidsmarkt

De reden van instroom in de bijstand is divers:

- Circa 42% van de instroom wordt veroorzaakt door in de persoon gelegen omstandigheden (zoals verhuizing, beëindiging relatie, verlies andere inkomensbronnen);
- Circa 37% van de instroom is arbeid gerelateerd (WW, bedrijfsbeëindiging, arbeid/ziekte wet, studie);
- De instroom van statushouders bedraagt circa 21%.

b. Verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren.

Wat is de inhoud van de globale analyse, waarbij het college ingaat op de verwachte *ontwikkelingen* van dat tekort in de komende jaren?

Op basis van ongewijzigd beleid houden we rekening met een oplopend tekort op de BUIG – gelden. Daarbij gaan we uit van een groei in overeenstemming met de prognose van het CPB. Op basis van de verwachte toename van het aantal bijstandsklanten is in de begroting 2017 Werkzaam rekening gehouden met de volgende percentages van de groei van het BUIG-budget over de periode 2017 – 2020:

2017: 1,2%

2018: 2,4%

2019: 1,2%

2020: 0,0%

Ondanks de afnemende werkloosheid wordt een stijging van het aantal mensen in de Participatiewet verwacht. Deze stijging wordt veroorzaakt door toename van het aantal statushouders, de uitstroom uit de WW en de verwachte instroom van uit de Wajong.

De maatregelen (zie onder 4 hierna) dragen naar verwachting in belangrijke mate bij aan de vermindering van de instroom. Met name de doelstelling Instroombeperking aan de poort lijkt effectief. Momenteel (2017) leidt ca 45% van de aanmeldingen nog maar tot een toegekende uitkering (dit was 50%) en is regionaal sprake van een daling van het aantal Werkzoekenden met een uitkering levensonderhoud.

2. Informatie gemeenteraad

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen dat het college de gemeenteraad in 2016 heeft geïnformeerd over zijn analyse, bedoeld in onderdeel 1 en maatregelen die zijn genomen of zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen.

Toelichting:

Hieronder verstrekt u informatie over het informeren van de gemeenteraad over uw in 2016 opgestelde analyse en de maatregelen die u reeds heeft genomen dan wel zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen. Het is niet vereist dat al in 2016 maatregelen genomen zijn.

Antwoord gemeente (hieronder per onderdeel de tekst van de gemeente invoegen)

Datum informeren van de gemeenteraad door het college
--

Op welke datum heeft het college de gemeenteraad geïnformeerd over zijn analyse, bedoeld in onderdeel 1, én over de maatregelen die zijn genomen of zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen?

8 december 2016

3. Opvattingen van de gemeenteraad

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen wat de opvattingen van de gemeenteraad zijn over de informatie van het college.

Toelichting:

Hieronder dient u aan te geven welke opvattingen de gemeenteraad had bij de door het college aangeboden globale analyse en maatregelen om tot tekortreductie te komen. Indien de gemeenteraad ermee heeft volstaan om de informatie alleen voor kennisgeving aan te nemen, dient u dat afzonderlijk te vermelden. Zoals reeds eerder vermeld zijn verwijzingen naar brondocumenten niet toegestaan, hetgeen ook geldt indien vergaderingen van gemeenteraad worden opgenomen op video et cetera. Mocht er alleen een video bestaan over de bespreking, dan dient u de kernpunten kort samen te vatten en hieronder weer te geven. Indien de analyse en maatregelen zijn besproken in een raadscommissie, dan dient u aan te geven hoe de kernpunten in de gemeenteraad zijn besproken of anderszins aan hem zijn teruggekoppeld.

Antwoord gemeente (hieronder per onderdeel de tekst van de gemeente invoegen)

a. Is de informatie besproken in de gemeenteraad?
Ja, zie toelichting hieronder,
Indien de informatie is besproken in de gemeenteraad, dan kunnen de relevante onderdelen van het verslag hierna worden toegevoegd dan wel samengevat.
Voorstellen aan de gemeenteraad worden ter voorbereiding inhoudelijk besproken en behandeld in het Ronde tafelgesprek (RTG = raadscommissies). Daar vindt in zijn algemeenheid de bespreking en behandeling plaats. Naast een toelichting, betreft het ook een inhoudelijke bespreking met het college. Van deze beraadslaging wordt een beknopt en samenvattend verslag gemaakt.
De bedoelde analyse in het kader van de Vangnetuitkering is behandeld in het RTG Samenleving en Bestuur van 17 november 2016 . De volgende samenvattende conclusie is vastgelegd;
3. Raadsvoorstel Vangnetuitkering Participatiewet 2016 Door de raadsfracties van de Socialistische Partij en Sociaal Maaas en Waal zijn vooraaf schriftelijke vragen gesteld. Tijdens de vergadering zijn aanvullende vragen gesteld. N.a.v. de vragen is door het college aangegeven dat mede gelet op het klantenbestand en de ontwikkelingen zoals die zijn geschetst in het Advies van Werkzaam Rivierenland d.d. 5 juli 2017, extra inzet op beheersing van de uitgaven noodzakelijk is. <u>Advies RTG:</u> De leden van het RTG kunnen zich vinden in de beslispunten en adviseren het raadsvoorstel te plaatsten op de lijst van debatstukken voor de raadsvergadering van 8 december 2016.
Raadsvergadering 8 december 2016. 11. Vangnetuitkering Participatiewet 2016 De voorzitter van de Raad meldt bij het agendapunt 11 dat de door de raadsfracties gestelde vragen inmiddels schriftelijk zijn beantwoord. Door geen van de fracties worden aanvullende vragen gesteld of een politiek debat gewenst. <u>Besluit:</u> Zonder hoofdelijke stemming wordt unaniem conform het voorstel van het college van burgemeester en wethouders besloten."
b. Is de informatie in de gemeenteraad voor kennisgeving aangenomen?
Nee. Op basis van de behandeling in het RTG heeft de raad in haar vergadering van 8

december 2016 conform en unaniem ingestemd met het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders tot het inzetten van extra maatregelen om het tekort te verminderen.

4. Maatregelen 2016

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen welke maatregelen zijn getroffen in het jaar waarin het tekort bestond om het tekort te verminderen en hoe het college het effect van deze maatregelen kwalificeert.

Toelichting:

De informatieverstrekking over dit vereiste moet u zien in de context dat het college niet verplicht is om over 2016 maatregelen tot tekortreductie in uitvoering te hebben genomen. Voor het recht op vangnetuitkering over 2016 is het toegestaan dat het college de gemeenteraad in 2016 informeert over maatregelen die zullen worden genomen en waarvan de uitvoering eerst na 2016 een aanvang neemt. Voor de beoordeling door de toetsingscommissie geeft u allereerst aan of u in 2016 maatregelen heeft getroffen gericht op tekortreductie. Indien maatregelen zijn getroffen, geeft u vervolgens aan welke maatregelen zijn getroffen om het tekort te verminderen en hoe het college het effect van deze maatregelen kwalificeert. Onder kwalificeren van maatregelen wordt verstaan het aangeven welke effecten de maatregelen hebben. Dat mag het effect zijn van alle maatregelen gezamenlijk of voor zover dit mogelijk is, het effect van elke maatregel afzonderlijk. Kwantificeren van de maatregelen is niet vereist.

Indien het voor u niet mogelijk is een effect van de maatregel te beschrijven, dan volstaat een dergelijke opmerking. Geef daarbij wel aan waarom het niet lukt een effect te beschrijven.

Antwoord gemeente (hieronder per onderdeel de tekst van de gemeente invoegen)

a. Zijn in 2016 maatregelen getroffen gericht op tekortreductie?
Ja Indien ja, ga naar vraag b en c.
b. Welke maatregelen zijn getroffen om het tekort te verminderen?
<p>Vanaf 1-1-2016 heeft onze gemeente de uitvoering van de Participatiewet overgedragen aan de regionale GR Werkzaam Rivierenland. Werkzaam Rivierenland werkt vanuit een - mede door ons geaccordeerd - meerjarenbeleidsplan. De maatregelen om tot een financiële tekortreductie te komen zijn hierop aanvullend. Het betreft hier de volgende maatregelen:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Instroombeperking2. (Door- en) uitstroombevordering<ol style="list-style-type: none">a. Begeleide plaatsingenb. Duurzame uitstroom (langer dan 6 maanden)c. In 2016 zijn 732 werkzoekenden werkzaam onder de bijstandsnorm, waardoor sprake is van een aanvullende uitkering. Werkcoaches stimuleren dit actief en het levert een substantiële besparing op voor de betaling van uitkeringen.3. Werkgeversdienstverlening<ol style="list-style-type: none">a. Werkgesprekkenb. Speedmeets met o.a. uitzendbureaus en werkgeversc. Deelname werkgeversaccountmanagers aan activeringsworkshops om werkzoekende te informeren over de regionale arbeidsmarkt en om hen tips te gevend. Gerichte acquisitie in kansrijke sectoren op de regionale arbeidsmarkt (Transport & logistiek, Agrarisch en Techniek)e. Gerichte bemiddeling van werkzoekenden op klantvragen4. Aanvullende beheersingsmaatregelen met name op het terrein van fraudebestrijding, debiteurenbeheer.

c. Hoe kwalificeert het college het effect van deze maatregelen?

Over-all gezien is het college positief gestemd met de uitgevoerde maatregelen om het tekort te reduceren. Over 2016 gezien, worden deze als optimaal en meest haalbare gekwalificeerd.

1. Instroombeperking

De instroompreventie heeft in 2016 als resultaat dat 51% van de meldingen aan de poort **niet** hebben geleid tot een toegekende uitkering levensonderhoud.

2. (Door- en) uitstroombevordering

a. Begeleide plaatsingen

Het aantal begeleide plaatsingen is in 2016 gestegen met 14,7%. In totaal betreft de groei 96 extra plaatsingen, waarvan 47 voor Werkzoekenden met een uitkering levensonderhoud. Plaatsing vindt plaats bij werkgevers (met inzet van Loonkostensubsidies) of op detacheringsbasis (via Werkzaak).

b. Duurzame uitstroom (langer dan 6 maanden)

De realisatie op de duurzame uitstroom in 2016 per 31 december bedraagt 6,4%. Inmiddels (juni 2017) bedraagt dit percentage 12,6% over 2016.

c. In 2016 zijn 732 werkzoekenden werkzaam onder de bijstandsnorm, waardoor sprake is van een aanvullende uitkering. Door de actieve stimulering door de werkcoaches betekent dit een substantiële besparing op de uitkeringen.

3. Werkgeversdienstverlening

De extra inspanningen op het terrein van werkgeversdienstverlening hebben mede geleid tot de hiervoor onder 2 benoemde resultaten.

4. Aanvullende beheersingsmaatregelen

Fraudebestrijding en debiteurenbeheer hebben in 2016 nadrukkelijk aandacht gekregen. Daarbij is de verbinding gelegd met de sociale recherche en de activiteiten in het kader van handhaving. Dit heeft geleid tot een incasso van ruim € 1,1 milj. (ruim anderhalf maal de verwachting voor 2016).

